

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroška ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenci, volilci!

Dne 21. novembra t. l. volila bodo mesta in trgi Celje, Brežice, Laški trg, Sevnica, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Žalec in Vojnik poslanca za deželni zbor.

Po soglasnem sklepu zaupnih mož iz imenovanih krajev, katere je podpisano društvo v ta namen pozvalo, proglasil se je kot kandidat naše stranke

gospod dr. Jurij Hrašovec,
odvetnik v Celji.

Taisti izvršuje svoj poklic že dalje časa med nami na spodnjem Štajarskem; njemu so povsem znane razmere, v katerih živé naši meščani in tržani; on je mož mirnega in jeklenega značaja, navzet čiste ljubezni za domovino in svoje rojake.

Njemu sme toraj vsak volilec z mirno vestjo in veselim srcem dati svoj glas!

Volilci! O tej prevažni priliki dokažite, da se prebivalstvo v mestih in trgih zaveda svojih političnih pravic in tudi svoje narodnosti.

Dolgotrajen in težaven je boj, ki ga bije slovenski narod sploh za svoje pravice in sicer na vsakem polju. Vsakemu rodoljubu je znano, kako nas povsod izpodriva nasprotna stranka, kako se še vedno prezira naš jezik v uradih in šolah, kako skuša v zadnjem času brezobzirno društvo naše ljudstvo celó gmotno uničiti, odpoditi iz dežele.

Naš boj je pa tudi nejednak, ker vlada ni naklonjena težnjam slovenskega naroda. Odveč bi bilo naštetí krivice, katere moramo ravno prenašati od one strani, kjer bi smeli pričakovati varstva svojih pravic.

Volilci, tega boja se niste bali dosedaj — tudi se ga ne boste bali za naprej!

V slogi je moč in le, ako smo jedini in združimo vse naše moči, mora zmaga biti naša.

V boju se skušajo moči; brez boja ni zmage.

Pridite toraj, volilci, na dan volitve vsi brez izjeme ter brez izgovora na volišče in volite soglasno kandidata, ki ga vam priporoča

„Slovensko politično društvo za Štajarsko“.

Zborovanje katol. političnega društva v Konjicah dne 15. oktobra 1893.

To zborovanje sme se po vsej pravici imenovati najsajnejše v zadnjih letih. Na vabilo odbora zbralo se je v nedeljo popoldne do 250 udov katol. političnega društva iz vseh bližnjih župnij in krajev. Počastili so nas trije gospodje poslanci: Fr. Robič, M. Vošnjak in dr. Dečko. Prišlo je 9 duhovnikov, kar posebno pohvalno omenjamo. Ljudstvo videč pastirje svoje gre rado in navdušeno za njimi.

Ob določeni uri, treh popoldne, pozdravijo gospod prvomestnik Voh v tako obilnem številu zbrane zborovalce, predstavijo naše gospode poslance, dajo besedo državnemu in deželnemu poslancu g. M. Vošnjaku. Ta gospod nam v dobro premišljenem govoru pokaže razmere deželnega zbora štajarskega in kako težko je nam Slovincem kaj doseči, kjer 45 Nemcev zavrže in zaduši vsaki še tako dober in koristen predlog, ki ga stavi kateri izmed 8 Slovencev. — Potem navaja in opravičuje svoje postopanje in pravi, da je proti prosti ženitvi, t. j. da se sme le tisti ženiti, ki dokaže, da za more rodovino pošteno preživiti in oskrbeti. Nekega dneva prišlo je premajhno število liberalcev v deželno zbornico in njegov predlog se s pomočjo konservativcev sprejme, a ni dobil najvišjega potrjenja. Gosp. poslanec je proti lovski postavi in je predlagal za kmeta večjo odškodnino, ravno tako proti silno krivični volitvi v okrajne zastope, a zastonj, ker je deželnozborska liberalna večina presla prek teh predlogov na dnevni red. Nadalje govori gosp. poslanec o državnem zboru od leta 1879 naprej, ko je liberalcem odklenalo. Od tega časa so volitve vsaj nekoliko prostejše, zato pa se je tudi kmalu spremenilo lice državnega zbora, obrnilo se je na konservativno, Slovanom prijaznejšo stran.

Kako pa je v novejšem času v državnem zboru? Vseh poslancev je 353, od teh le 13 Slovencev. Zares

malo število in neznatno. Zato si morajo slovenski poslanci iskati zaveznikov in ti so Poljaki, Čehi, Jugoslavlani, Hrvati in Dalmatinci. Vsi ti skupaj še tudi nimajo večine. Tega kriva pa je volilna postava po liberalnem Schmerlingu v prid liberalcem skovana na škodo Slovanov v Avstriji. Slovani sami tedaj na Dunaju ne dosežemo ničesar, iščemo še si zaveznike pri drugih narodnostih in to so verni nemški katoličani, ki priznavajo, da ima vsak narod pravico do § 19. Teh poslancev je 23 in so bili do sedaj in upamo, da bodo tudi z naprej naši podporniki in našim zahtevam pravični. Zborovalci in vsi navzoči temu z živio-klici navdušeno pritrdijo. — S tem hočemo mi slov. poslanci, sklene gosp. govornik, složno delovati po geslu, s katerim smo bili izvoljeni, delati kot katoličani, Slovani in Avstrijani.

Za njim dobi besedo poslanec g. Robič in govori kot strokovnjak o šoli. V prepričevalnem govoru razkriva stare rane in bolečine, katere nosimo že čez 20 let zaradi naših učilnic, kjer naj bi se ne samo učilo, ampak tudi odgajalo in vse to le v materinskem jeziku. Njegovo delovanje v državnem zboru bilo je vselej v tem smislu. Potegoval se je za Korošce, Goričane in Tržičane, kjer so prav žalostne šolske razmere. Otroci, ko stopijo 6 let stari v šolo, zabija se jim v glavo pouk v tujem jeziku, med tem, ko še slovenski ne znajo govoriti in se potrebno izraziti. — Poglejmo druge narode: Nemec se uči le nemško, Lah laško, Anglež po angleško, le slovenski otroci se še na mnogih krajih v prvem šolskem letu mučijo z »edino zveličalno« nemščino. Slovenec potrebuje naobrazbe, a ta je mogoča le v materinem — slovenskem jeziku. — Gospod poslanec naznanja, da je vlada predložila osebni davek. Kot ud davčnega odseka pravi, da je s pomočjo Poljakov in konservativcev dosegel, da se je v tem odseku sklenilo, bodi si davek kakoršenkoli, a naj se s tem kmetom ne nalagajo večja bremena, ker jih nositi ne morejo. V misel vzame zdajni političen položaj ter pravi, da je povsem neugoden in zamotan. — Omenja še raznih vladnih predlogov, katere je ali bo kmalu vlada stavila, posebno novo volilno predlogo. Kaj nam ista prinese, kaj imamo od nje upati, še danes soditi ne moremo. Pri vseh teh nejasnih razmerah hočemo državni poslanci delati po geslu: »Ne vdajmo se!«

G. dr. Rudolf vpraša gospode poslance, kaj je vendar s slovenskimi paralelkami v Trstu, Gorici in našem Celji, kje morajo slov. otroci celo 9 let gimnazijo obiskovati. Odgovarja mu g. M. Vošnjak, da so na to delovali že prejšnji poslanci, se potegovali za iste sedanji in se hočejo tudi za naprej potegovati. »Ako pa tega nismo dosegli«, pravi, »krivda ni na naši strani«. Vlada ne kaže Slovencev nič kaj prijaznega obraza, za to ni vspeha.

O naši Konjiški šoli govoril je ognjevit gosp. dr. Rudolf. Razvijal dokaj zamotan voz, kjer imamo kar naenkrat tri šole in tri krajne šolske svete.

Četrty govornik, tajnik g. Tomažič ni mogel obširno razlagati o letošnjem rimskem potovanju, ker ura kazala je že na pozno. Omeni le nekoliko o 50letnici skofovanja sv. očeta Leona XIII. in nepozabnega sprejema pri njih dne 14. aprila t. l. Čez vse ljubeznjivi bili so sv. Oče posebno do nas Slovencev, ker so nas osebno predstavljali dični naš rojak, milostni vladika Mihael. — Obljubi pa, da hoče o tem zanimivem potovanju govoriti drugokrat, ko bode več časa.

K sklepu se gospod prvomesnik zahvali gospodom poslancem, govornikom in vsem vdeležencem, ter zbrane povabi, naj zakličejo trikratni živio na sv. očeta Leona XIII. in na svetlega cesarja Franca Jožefa I., kar se ve, da pričujoči z največjo navdušenostjo storijo.

Cerkvene zadeve.

Instalacija novega župnika, č. g. Ivana Kaplerja pri Sv. Križu pri Mariboru.

Dne 17. septembra obhajala je Križevska župnija dvojni praznik, namreč patrocinij ali god svojega cerkvenega patrona (povišanje sv. križa) in pa instalacijo novega župnika, č. g. Ivana Kaplerja, ki so bili doslej provizor ravno tam. Bil je to v resnici dan velikega veselja. Cela cerkev od zunaj in znotraj je bila oplešana, kakor nevesta, ki pričakuje svojega ženina. Raz zvonik pa so te pozdravljale slovenska, cesarska in štajarska zastava. Pred glavnim cerkvenim vhodom bil je postavljen krasen slavalok z napisoma: »Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem« na jednej strani, na drugi pa: »Slava č. g. župniku J. K!« Od cerkvenih vrat pa do župnišča je bil lep drevored iz ovenčanih smrekic in pred župniščem zopet velik slavalok z napisom: »Dobro došli!«

V soboto ob šestih bile so večernice. Pri prvem blagoslovu začeli so že pokati možnarji, a pri zadnjem oglasili so se tudi že godeci pod vodstvom g. Pelca iz Maribora. Po »Zdravi Mariji« začeli so lepo trijančiti, godeci pa so šli spremljani od domačih fantov z lampijoni pred župnišče ter tam naredili g. župniku podoknico. Med tem pa so se skoro na vseh hribih užgali veliki kresovi, od katerih so se posebno odlikovali kresovi na Pohnikovem, Špesarjevem, Ilgičevem in Vavdinovem vrhu. Na prvem bilo je narejeno iz borovih korenin (»iz kinovca«) sladko ime Jezus, okoli imena pa goreč venec. Na drugih pa so bili krasen kvišku kipeči križ, monštranca in še druge lepe podobe. Poleg sežiganja kresov, ki jih je bilo nad dvajset, so tudi streljali, da se je tresel hrib in dol. Med ognjem in streljanjem pa so tudi rakete spuščali in sicer na Špesarjevem, Minkličevem, Smolnikovem, Ilgičevem in Vavdinovem vrhu. »Kaj takega še Križevska župnija ni doživela«, vskliknil je sedemdesetleten starček, ko je na vseh straneh občudoval znake posebnega veselja.

V nedeljo jutro začeli so že ob treh streljati, trijančiti in igrati. Že k rani službi božji privrelo je mnogo ljudij iz bližine in daljine, katerih število se je kmalu še jako pomnožilo. Po rani službi božji pripeljali so se instalator preč. g. kanonik in dekan Fil. Bohinc iz Maribora in z njimi Kamniški župnik č. g. Fr. Schwarz. K tej slavnosti prišli so tudi sosedni oč. gg. župniki: M. Šinko iz Gornje Sv. Kungote, P. Egidij Trček od Sv. Jurija na Pesnici in Fr. Šegula od Sv. Duha v Sekovski škofiji. Ob desetih bil je slovesni vohod. Pred župniščem pričakovala je novega pastirja poleg množice ljudstva lepa vrsta belo oblečenih deklet. Ko pridejo g. župnik z obilno asistenco iz župnišča, stopi pred njih učenka v beli obleki ter jih v imenu učencev in učenk, kakor tudi v imenu Križevskih župljanov prijazno pozdravi, jim čestita k temu veselemu dnevu ter jim v znamenje visokega spoštovanja pokloni šopek cvetlic.

Na to se č. g. župnik prav ganljivo zahvalijo vsem svojim župljanom za veliko veselje, katero so jim pripravili na ta dan in za ljubezen, ki jo kažejo do svojega novega dušnega pastirja. Obljubijo jim, da hočejo biti njihov skrben in zvest pastir ter prosijo, da naj bodo oni njihove pridne ovčice. Naposled pa še rečejo v znamenje svoje ponižnosti, da naj vse to veselje ne velja njim, nego trojednemu Bogu, kajti le po božji volji in previdnosti so tukaj župnik postali. Potem se je procesija med godbo počasi pomikala v cerkev, kjer je bila pred oltarjem investacija in so preč. g. kanonik in dekan oblekli novega g. župnika v mašno obleko ter jim izročili cerkvene knjige in ključ. Na to stopijo

